

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

2020 року

Розробники: доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри галузевої соціології Чепак
Валентина Василівна,

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри галузевої соціології

(Безрукова О.А.)

Протокол № 8 від « 28 » 08 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА УПРАВЛІННЯ

для студентів

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень «Бакалавр»
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: Чепак В.В.

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. _____ (_____) « _____ » 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) « _____ » 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – надання студентам системних і фундаментальних знань про соціологію організацій та управління як окрему галузь сучасного соціологічного знання.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Володіти знаннями з дисциплін «Сучасні соціологічні теорії», «Соціальна структура суспільства» «Соціальна статистика та демографія»

2. Володіти елементарними навичками використання методів соціологічного дослідження

3. Анотація навчальної дисципліни: Соціологію організацій та управління визначають як галузь соціологічного знання, що вивчає організації як елементи соціальної структури суспільства та управління ними в умовах наявних в суспільстві соціальних відносин, соціальних змін, закономірностей соціальних дій і поведінки людей. Дисципліна акцентує увагу на розкритті генези, основних етапів становлення та розвитку соціології організацій та управління у контексті глобальних змін, поглиблення розуміння природи, механізмів функціонування й розвитку соціальних організацій, як ефективних форм кооперації спільної діяльності людей; виокремленні структурно-функціональних компонентів соціальної організації, ключових організаційних процесів, дій, взаємодій і відносин як продуктивних чинників функціонування організаційних систем у сучасному суспільстві.

4. Завдання (навчальні цілі):

- отримання студентами ґрунтовних знань про науковий статус, зміст, структуру, предметне поле, понятійно-категоріальний апарат, закономірності, функції та місце соціології організацій та управління в системі сучасного соціологічного знання;
- набуття студентами вмін застосовувати соціологічний підхід та методичний інструментарій соціологічної науки до аналізу і типологізації складних організаційних систем, процесів і явищ, а також тенденцій і закономірностей функціонування й розвитку організаційних утворень у сучасному суспільстві;
- розширення у студентів вмінь і навичок щодо виділення і аналізу критеріїв соціологічного вимірювання ефективності діяльності соціальних організацій та управлінських процесів у сучасному суспільстві.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- фк2. Здатність застосовувати соціологічні поняття, концепції, теорії та методи для аналізу й інтерпретації соціальних явищ і процесів, соціальних проблем та конфліктів в Україні та світі у їхньому сучасному та/або історичному контексті.
- фк10. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.
- фк13. Здатність до планування та реалізації заходів з удосконалення форм і методів запровадження соціальних технологій.
- фк22. Навички використання соціальних технологій для формування кадрового потенціалу організації.
- фк23. Вміння визначати соціально-професійну структуру колективу та галузі, тенденції її розвитку.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	знати історію та сучасний стан соціології організацій та управління	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	контрольна робота; семінар	5
1.2	знати зміст основних концепцій, теоретичних позицій та ключових понять, котрі використовуються соціологічною наукою в	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	контрольна робота; семінар	10

галузі досліджень організацій та управління				
2.1	використовувати понятійний апарат методичний інструментарій соціологічної науки для інтерпретації різних форм і видів організаційної діяльності	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	контрольна робота;есе, групове завдання	15
2.2	визначити тенденції та соціальні механізми функціонування й розвитку організаційних систем, явищ і процесів у сучасному суспільному житті	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	контрольна робота; рецензування	15
3	публічно презентувати результати самостійної роботи	Семінарське заняття,самостійна робота, презентація,	Виступ, аналіз практичної ситуації, презентація результатів індивідуального завдання	30
4	самостійно розробляти дослідницький проєкт по організаційній проблематиці на засадах пошуку та аналізу результатів соціологічних досліджень	самостійна робота	контрольна робота; практичні завдання, аналіз практичної ситуації	25

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
Прн1. Володіти базовим концептуальним апаратом класичної та сучасної соціологічної теорії	+	+	+	+		
прн9. Застосовувати ключові соціологічні поняття, теорії та методи до аналізу соціальних проблем й конфліктів в соціумі відповідно до певного історичного та / або сучасного контексту.	+	+	+	+	+	
Прн15. Планувати та ефективно використовувати час, працювати самостійно, систематично підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти. Порівнювати та узагальнювати результати різних соціологічних досліджень.				+	+	+
Прн21. Аналізувати існуючий досвід впровадження соціальних технологій.					+	+
Прн22. Прогнозувати розвиток соціальних процесів в організаціях, галузях та регіонах.	+	+				+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. робота на семінарах протягом семестру: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 -15/9 балів
2. написання есе по темі 3:РН 2.1, РН 2.2. - 5/3 балів
3. презентація результатів індивідуального завдання по темах 4-5: РН3, РН4 -5/3 балів
4. рецензування статті по темах 5- 6: РН1.2, РН2.1, РН 2.2- 5/3 балів
5. аналіз практичної ситуації по темі 7: РН 3,РН2.2, РН4 - 5/3 балів
6. представлення результатів групового завдання по темі 8: РН3, РН4- 5/3 балів
7. виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 20 балів/12 (2 роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів за кожною)

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 (білет містить дві частини: перша – тести, друга – проблемне запитання/ситуація) – 40 балів (20 максимальних балів)

або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- умови допуску до підсумкового іспиту: студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менше ніж 36 балів; такий студент допускається до іспиту за умови написання реферативної роботи змістом та обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни.

7.2 Організація оцінювання:

Робота на семінарах – активність студента на всіх семінарах протягом семестру

Есе – самостійна робота студента за підсумками вивчення теми 3. Надсилається викладачу для оцінювання за визначеним графіком.

Презентація результатів індивідуального завдання по темі 4 - це вид самостійної роботи, який студенти виконують і презентують на відповідному семінарському занятті.

Рецензування статті – це вид самостійної роботи, який студенти виконують після вивчення тем 5-6 протягом 2 тижнів і надсилають для перевірки на електронну пошту викладача.

Аналіз практичної ситуації - це вид самостійної роботи, який студенти отримують разом із планом семінарського заняття по темі 7 і виконують у процесі підготовки до цього заняття. Результати роботи презентуються на відповідному семінарському занятті.

Представлення результатів групового завдання - це вид самостійної роботи, який студенти отримують разом із планом семінарського заняття по темі 8 і виконують у процесі підготовки до цього заняття. Результати роботи презентуються на відповідному семінарському занятті.

Контрольна робота №1 виконується на семінарському занятті протягом наступного тижня після вивчення Тем 1-7.

Контрольна робота №2 виконується на семінарському занятті протягом наступного тижня після вивчення Тем 8-9 і охоплює всі теми дисципліни.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарів

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	С/Р
Частина 1. Соціологія організацій та управління як теорія середнього рівня				
1	Соціологія організацій та управління в системі соціологічного знання	2	2	6 пошук і опрацювання інтернет-джерел
2	Основні етапи розвитку організаційно-управлінської науки	2	4	6 підготовка проблемних питань до обговорення на семінарі
3	Сутність соціальної організації	2	2	8 есе
4	Типології організацій	2	2	8 індивідуальне завдання
Частина 2. Організації у соціальному просторі				
5	Структура організацій	4	4	10
6	Проблеми функціонування соціальної організації	4	6	рецензування статті
7	Організаційні зміни та розвиток	4	4	8 аналіз практичної ситуації
Контрольна робота 1			2	
Частина 3. Управління організацією в соціологічному вимірі				
8	Управління як специфічний вид соціальної діяльності	2	2	6 розробка і представлення на семінарі результатів групового завдання
9	Організаційні засади управління	4	4	8 Самостійне опрацювання додаткових джерел до КР
Контрольна робота 2			2	
ВСЬОГО		26	34	60

Загальний обсяг – 120 годин, в тому числі:

Лекції – 26 годин

Семінарські заняття – 34 години

Самостійна робота – 60 годин

9. Рекомендована література:

Основна:

1. Социология управления : учебник / Т. В. Зверко, Е. Г. Михайлева, Е. Ю. Усик ; Нар. укр. акад. [каф. социологии]. – Харьков : Изд-во НУА, 2017. – 236 с.

Режим доступа: <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/>

2. Фролов С.С. Социология организаций. М.: Гардарики, 2001. – 384 с. Режим доступа: www.i-u.ru/biblio/archive/sociolog/

3. Монастирський Г.Л. Теорія організацій: підручник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 288 с.

4. Ефименко А.З. Социология управления. – М.: МСГУ, 2015. Режим доступа:

<https://books.google.com.ua/books?id=sg8DgAAQBAJ&pg=PA146&lpg=PA146&dq>

5. Пригожин А.И. Современная социология организаций. М., 1995. - 296 с. (<http://socioline.ru/node/1038>).

6. Туленков М.В. Теорія і практика організаційної взаємодії / М.В. Туленков. - К. : ІПК ДСЗУ, 2011.

Додаткова:

1. Балабанова Е.С. Журнал социологии и социальной антропологии. 2016. Том XIX. № 2 (85). - С.60-73. Режим доступа: <https://publications.hse.ru/mirror/pubs/share/folder/z9scyp1pky/direct/190789584.pdf>
2. Грановеттер Марк Экономическое действие и социальная структура: проблема укорененности/ Ред.: Радаев В.В. - Перев.: Добрякова М.С.// Экономическая социология. - Т.3. - №3. - 2002. - С.44-58. Режим доступа: www.ecsoc.msses.ru/pdf/ecsoc010.pdf
3. Ковтун О.С. Формування корпоративної культури господарської організації в умовах транзитного суспільства // Український соціум, 2013. - №3(46). - С. 54-62. Режим доступу: <https://ukr-socium.org.ua/uk/archive/no-3-46-2013/formuvannja-korporativnoi-kulturi-gospodarskoi-organizacii-v-umovah-tranzitnogo-suspilstva/>
4. Ломійчук Володимир Скелет компанії. Чотири кроки до сильної організаційної структури. Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/biz/experts/poradi-shchodo-polipshennya-strukturi-kompaniji-yak-i-navishcho-minyati-50018875.html>
5. Мескон М. Организационная структура. Режим доступа: www.nir.ru/socio/articles/meskon.doc
6. Приб К.А. Природа та механізми опору змін в організації // Ринок праці та зайнятість населення, 2014.- № 3. - С. 34-39.
7. Рахманов О. А. Кар'єра топ-менеджера великої корпорації в країнах заходу: ретроспективний соціологічний вимір// Український соціум, 2013. - №3(46). - С.86-90. Режим доступу: <https://ukr-socium.org.ua/uk/archive/no-3-46-2013/kar-iera-top-menedzhera-velikoi-korporacii-v-krainah-zahodu-retrospektivnij-sociologichnij-vimir/>
8. Туленков М.В. Соціологія управління як галузь наукового знання: концептуальний аналіз// Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. Серія Соціологія. - 2010. - №1-2. - С. 87-90. Режим доступу: <http://visnyk.soc.univ.kiev.ua/index.php/soc/article/view/71>
9. Powell W. W. Neither market nor hierarchy: Network forms of organization / in B. M. Staw and L. L. Cummins. Research in Organizational Behavior. 1990. Vol. 12. P. 295-336. (http://www.stanford.edu/~woody/papers/powell_neither.pdf)
10. Sik E. Family, Household and Inter-household Network Coping with Economic Crises = Шик А, Семья, домохозяйство и сети межхозяйственных отношений в период преодоления экономических кризисов: Препринт WP4/2002/02. - М.: ГУ ВШЭ, 2002. - 26 с. www.hse.ru/science/preprint/WP4_2002_02.htm